N°. 2802

1856.
1½ C.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 18 JULIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 Julij.

Te Haarlem is gisteren het Lourens Coster's feest met veel plegtigheid gevierd. De leden van verschillende typografische vereenigingen, die ten tien ure aan het station te Haarlem aankwamen, werden door de typografische vereeniging afgehaald en begaven zich vervolgens met muzijk en banieren naar den gedenksteen in de Haarlemmer hout op de plaats waar, volgens de legende, Coster de letter in het zand liet vallen, die hem op het eerste denkbeeld bragt zijner groote uitvinding. De heer Joh. Enschedé hield daar eene toepasselijke aanspraak. Van hier af zette zich de trein omstreeks ten een ure in beweging. De haarlemsche Boogschuttersvereeniging *Sagittarius*, de rederijkerskamers, de feestkommissie en verscheidene daartoe genoodigden maakten er toen een deel van uit. De Houtstraat was feestelijk versierd. Alle woningen waren met groen en bloemen getooid en hadden de vlaggen uitgestoken; vele prijkten met afbeeldingen van den eersten boekdrukker en toepasselijke opschriften. De „aloude" rederijkers kamer *Liefde boven al* had onder anderen de hout-barrière versierd. De hollandsche maatschappij van nijverheid had een eerepoort opgerigt, die met vlaggen en wimpels prijkende bijna de geheele breedte der straat besloeg. De trein, door dragonders begeleid, en door militaire muziekkorpsen voorafgegaan, trok langs door de bloemrijke straten naar de groote markt, waar het beeld zijne onthulling wachtte. De lucht, die in den morgen zeer regenachtig was geweest, was gedurende den optogt opgehelderd, doch betrok weder gedurende de eigenlijke plegtigheid.

Het [illegible] feestterrein en de genoodigden, waaronder zich vertegenwoordigers bevonden van de vereenigingen van boekdrukkers en boekverkoopers in het geheele land, afgevaardigden uit een nabuur-staat, die zich ook, in het vak der drukkunst, veel roem verworven heeft en nog verwerft, in het midden van dien kring plaatsen zich Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, de ministers van Binnenl. Zaken, Financien en Oorlog, de Kommissaris des Konings in de provincie Noord-Holland, de Burgemeester en Wethouders der stad, de Voorzitter en de leden der Hoofd-kommissie, enz. De prezident der hoofd-kommissie sprak een toepasselijke rede uit, die wij hieronder laten volgen:

De grootste schat van een zaak is zijne historie, zoo dikwerf deze de roemrijke daden van het voorgeslacht vermeldt. Met welgevallen en voldoening slaat dan ook de tijdgenoot die bladzijden op van de geschiedenis, waar hij vindt opgeteekend wat er, op den vaderlandschen bodem werd verrigt ter bevordering van hetgeen goed is, èn edel, èn schoon. Het kan alzoo geene bevreemding verwekken, dat zij, die hier, uit onderscheidene oorden van het land, zijn zamengevloeid, bij het binnentreden van Haarlems Veste, zich levendig voor den geest stellen, hoe, in den grooten strijd voor vrijheid van geweten, het bloed der vaderen op dezen grond is geplengd, en hoe eene Kenau Hasselaar, het bewijs opleverde, dat zelfs de zwakke sexe in Nederland krachtig is, als het de verdediging geld van de heiligste regten der burgers.

Maar ik heb thans niet te spreken van roemrijke wapenfeiten, heilrijk en weldadig slechts voor een enkele Natie; ik moet gewagen van hetgeen, vóór meer dan vier eeuwen, hier heeft plaats gegrepen, en aan het gansche menschdom ten zegen heeft verstrekt; van eene uitvending welke de vruchten van den geest verduizendvoudigd heinde en verre verspreidende, het licht, dat eenmaal scheen, bewaart, en de bron doet zijn van ander licht, dat nog helderder schijnt.

De Nederlandsche Natie brengt in dezen plegtigen avond eene dankbare hulde aan de nagedachtenis van den haarlemschen burger: LOURENS JANSZOON COSTER, den uitvinder der Boekdrukkunst.

Is het misschien eene ijdele zelfverheffing, uit nationalen trots geboren, die ons de oogen doet sluiten voor de waarheid, en de regtmatige aanspraken van vreemden doet verwerpen? Hebben Mentz en Straasburg geene gedenkteekenen of standbeelden opgerigt, om der wereld te verkondigen, dat aan Guttenberg en niet aan Coster de eere toekomt van de boekdrukkunst te hebben uitgevonden?

Onkunde en vooroordeel alleen kunnen ten nadeele van Nederland uitspraak doen. Getuigt het Gij, die onpartijdig hebt onderzocht, wat de scherpzinnige en geleerde de Vries, geholpen door zijn kunstvriend Schenkel en door den onvermoeiden en volhardenden ijver van onzen Noordziek, aan het oordeel van Landgenoot en Vreemdeling heeft onderworpen!

»De waarheid kan lang in het duister schuilen, als »zij aan het licht zich voordoet, miskend en heftig aan »gevochten worden, ja zelfs hare heilige zaak voor eene »poos wanhopig schijnen. Maar haar glans breekt meer »en meer door de nevelen heen en schittert gedurig hel»derder en onweerstaanbaarder: het heir harer vijanden »wordt dagelijks dunner, haar aanhang grooter en mag»tiger, totdat ook de laatste tegenspraak der schaamte»loosheid verstomt, en haar zegepraal voltooid wordt. »Zoo ging het, tot heden, met de uitvinding der Boek»drukkunst, zoo zal het ook verder gaan! Zoo deed de »stem der waarheid zich gedurig krachtiger vernemen, »en de uitkomst zal niet twijfelachtig wezen."

De voorspelling van den Redenaar, wiens uitstekende geschriften zooveel hebben bijgebragt tot den luister van het [illegible] eeuwfeest der uitvinding van de Boekdrukkunst, is bewaarheid. Ja! de uitkomst van den strijd door het wakker driemanschap, met onbezweken trouw en moed, gevoerd, is niet twijfelachtig; zoowel buiten als binnen onze landpalen onderschrijft elk bevoegd en onpartijdig beoordeelaar deze uitspraak van de Vries over Lourens Janszoon Coster:

»Hij is de uitvinder der typographie, der eigenlijke boekdrukkunst, de eerste die de kunst [illegible] en gegoten letters heeft uitgedacht en beoefend, en daarin het voorbeeld heeft gegeven aan de Mentzers."

De innigste overtuiging van de deugdelijkheid onzer aanspraken deed, voor eenige jaren, eene stem opgaan in ons Vaderland: Nederland werd opgeroepen om de nationale eer te handhaven. Had Mentz zijn metalen standbeeld voor Guttenberg, moest Haarlem dan tevreden zijn met een beeld voor haren stadgenoot, dat niet voldeed aan de eischen der kunst? Moest het beeld aan deze stad, door bijzondere personen vereerd, niet door een geschenk van de gansche Natie worden vervangen? De vraag werd met vertrouwen gedaan: aan dat vertrouwen is volkomen beantwoord.

Wel is het denkbeeld eerst na verloop van verscheidene jaren kunnen verwezenlijkt worden, maar wat is er, sedert de oproeping, al niet op het gebied der wereldgeschiedenis of der geschiedenis van ons Vaderland voorgevallen! Wat is er al niet gebeurd, dat de algemeene aandacht moest afleiden van een onderwerp, hetwelk alleen in dagen van kalmte de hooge belangstelling kan opwekken, welke het verdient! Met het oog hierop mag de verklaring in waarheid worden afgelegd, dat Nederland aan de roepstem ter handhaving van den nationalen roem waardiglijk heeft gehoor gegeven.

De Vorsten van Oranje, met den Koning aan het hoofd, hebben de vaderlandsche zaak krachtig ondersteund. Hun voorbeeld is door een groot aantal landgenooten, uit alle rangen en standen van de maatschappij gevolgd, en op voorstel van 's Lands Regering is dit alles bekroond geworden door de eenparige goedkeuring onzer Volksvertegenwoordiging.

Wat alzoo hier is opgerigt, moet zijn een nationaal gedenkteeken, aangeboden aan de stad, waar de Boekdrukkunst werd uitgevonden, waar Lourens Janszoon Coster werd geboren, en waar hij zijne kunst heeft uitgeoefend. Het blijke nu of aan dien eisch is voldaan. Welaan! het bekleedsel valle! Het beeld worde onthuld!

De zangers vereenigingen hieven daarna een tweestemmig gezang aan en een oogenblik later viel onder het daverend gejuich der toeschouwers en der schoone feestmuziek het omhulsel van het beeld. De heer Metman vervolgde daarop:

Wie stemt, dit beeld aanschouwende, niet toe, dat de kunstenaar zich tot de hoogte van zijn onderwerp heeft weten te verheffen? Gij ziet den Uitvinder der Boekdrukkunst voor U als in eene voorwaartsche beweging om aan alle oorden der wereld verlichting en beschaving over te brengen. Met de opgeheven regterhand toont hij U de losse letter — het geheim zijner vinding: de gansche houding en het gelaat geven U den denker te kennen: de beukenstam achter hem herinnert U aan het snijden der letter, waarvan Junius gewaagt, en het opperkleed wordt in de hoogte gehouden, opdat niets zijn gang moge belemmeren. Hoe gelukkig is de kunstenaar er in geslaagd zijne verheven gedachte weêr te geven. Hetzij gij let op de evenredigheid der vormen, op de volmaakte uitvoering van gelaat en handen, of op de sierlijke plooijen van het kleed, dat ongedwongen nederhangt, gij zult steeds de getuigenis afleggen, dat Royer door dit gewrocht van zijn genie eene nieuwe, ja misschien de schoonste lauwer heeft gevlochten in den krans van zijnen roem.

Dit meesterstuk, Mijne Heeren de Burgemeester en leden van den Gemeenteraad van Haarlem! wordt U door Vorst en Volk aangeboden als een bewijs van de hooge waarde, die beide hechten aan de Kunst, door Lourens Janszoon Coster in het leven geroepen. Gelukkig heeten zij de stad; waar de uitvinding der Boekdrukkunst werd gedaan. De tegenwoordigheid van zoovele duizenden in Holland's bloemhof, bij de overgifte van dit nationaal gedenkteeken drukt hierop het zegel. Gij ontvangt hen op eene wijze, welke getuigt van uwe hooge ingenomenheid met het voorwerp onzer vereering De betuiging van aller erkentelijkheid zij U daarvoor toegevoegd. Gelieft nu het beeld te aanvaarden in uwe hoeden te nemen. Dat het tot in het laatste nageslacht ten spoorslag strekke aan Haarlem's ingezetenen, om alle krachten aan te wenden tot heil van het Vaderland en ten zegen der Menschheid. Ik heb gezegd.

De stad Haarlem had al het mogelijke gedaan om dit feest op te luisteren. De burgerij en de plaatselijke regering toonden daartoe om het zeerst te hebben willen bijdragen. Ook het volk had er ruim zijn deel aan. De volksvermakelijkheden in den Hout hadden vooral de groote verdienste van verscheidenheid en afwisseling; aan allen werd met opgeruimdheid en belangstelling deel genomen. Het aantal vreemdelingen, dat uit alle oorden van het vaderland en vooral uit Amsterdam naar Haarlem was gestroomd, was ontzettend groot. De anders stille straten en de Hout waren door toeschouwers als bezaaid; te middernacht was de drukte nog even groot als den geheelen dag.

De illuminatie in den hout was smaakvol en prachtig; de lichtguirlandes in de lanen en de veelkleurige verlichting der societeit »Trouw moet blijken," aan het einde der groote laan, maakten een tooverachtig effekt. Evenzoo was het in de stad; doch hoewel de illuminatie ook daar met oordeel en sierlijkheid was uitgevoerd, en zich bovenal door afwisseling kenmerkte, zij kon weinig indruk maken na het impozante gezigt dat de duizenden lichten, die tusschen de boomen schenen te zweven, in den hout vertoonden. Ons dacht dat het toeval als het ware op deze wijze een schooner embleem geleverd had van die uitvinding der boekdrukkunst wier licht overal stil en zacht harmoniesch en te gelijktijdig doordringt, dan het »huldeblijk" dat uit een grooten aardbol bestond, door een lichtkrans bestraald, waarin de woorden »*Haarlem* 1423". Men bedoelde hiermede het denkbeeld van Helmers te verpersoonlijken: dat uit Haarlems dreven het licht dat de drukpers verspreidt over de aarde was opgegaan. Deze wijze om de gedachte des dichters voor te stellen, kwam ons even banaal en vrij voor als het woord »huldeblijk" Overigens deed deze verlichting hoog in de lucht en de reuzachtige wereldkloot zelf een zeer goed effekt.

's Nachts ten twaalf en ten twee ure voerden twee lange en volgepropte spoortreinen duizenden toeschouwers naar Amsterdam terug, en bij het vertrek van den tweeden was de menschenmassa op het stationsplein, die op vervoer wachtte, nog niet merkbaar verminderd. Voor de feesten van den eersten dag verwijzen wij naar onze binnenlandsche berigten.

Men schrijft uit Delft aan de *Arnhemsche Courant:*

Mijnheer de Redacteur!

»Mijn vorigen brief besloot ik met den wensch dat

onze nieuwe minister van Binnenlandsche Zaken mogt blijken een *opregt* man te zijn. En wat is er nu sedert voorgevallen? Hij, die tot dat hij door den Koning werd aangesteld in zijne tegenwoordige *excellente* betrekking, (waarin wij hopen dat hij *excelleren* mag door verdraagzaamheid,) den meest onverdraagzamen toon gewoon was aan te slaan, die overal tegen Rome en de papen fulmineerde, die op de algemeene vergadering der geheime genootschappen dit jaar te Middelburg gehouden, waar hij met den heer de Brauw was afgevaardigd, had gesproken alsof het Roomsch Catholicisme uit Nederland moest worden verdreven en uitgevaagd, die als een waar partijhoofd op zijn laatste feest alhier lieden ver beneden zijn stand, als timmerlieden, molenaars, bij zich noodigde, dezelfde man wil nu de scholen gaan regelen zonder dat iemands geweten worde gekwetst — regten van alle handhaven — eensgezindheid bevorderen, en wat dies meer zij.

»Als de vos de passie preekt — boer! pas op je ganzen! dacht ik bij het vernemen dezer treffende voornemens. En zoo schijnen er meer anderen over te denken die de opgewondenheid der gasten op het Delftsche festijn nog maar volstrekt niet deelen.

»Wij hopen al wederom, dat wat een paar van die gasten op de wanden der modellen-zaal zich verbeeldden te lezen, (even als dat vroeger eens op een partij bij wijlen Balsasar gebeurde) »GIJ ZIJT GEWOGEN, MAAR enz. zich niet mag bewaarheden. Dit is inmiddels zeker, dat een eerste misstap (iets waarvoor men zich toch vooral wachten moet, ook nieuwbakken administrateurs) op het terrein van binnenlandsch bestuur de Edel Achtbare gemeentebesturen in het hoofd kiesdistrict Leyden op een *dubbele* kies-vergadering van 9 tot 5 uur — zegge van acht uren *zittens!* zal te staan komen. Zij hebben dan ruimschoots de gelegenheid over de wenschelijkheid van een staats-examen voor nieuwe excellentien na te peinzen, als ook van bekorting der kies-vergaderingen.

»Van examens gesproken — nooit is er een treuriger afgeloopen dan dat in de vorige week hier gehouden van de kweekelingen der akademie, van wie de heer Simons, volgens onze *Delfsche Courant* »de vader" mogt genoemd worden. Indien die vader zich misschien wat meer met de studiën zijner kinderen en wat minder met religieus politieke bemoeijenissen had bezig gehouden — de studenten wat minder serenades en aanspraken en de direkteur wat meer toezigt gehouden hadden — waren misschien beiden voor druipen bewaard gebleven.

»Maar dit zijn conjekturen — bloote conjekturen."

De nederlandsche korrespondent van de *Indépendance* meldt het volgende:

»Even als overal is het ook hier stil in de staatkundige wereld. Ziehier echter een berigt, dat zoo ik meen, door mij het eerst wordt medegedeeld. Gij weet dat de heer van der Brugghen, nieuw benoemd minister van Justitie, voor die benoeming voorzitter was van de arrondissements regtbank te Nijmegen. Het schijnt dat de regering voornemens is de baron van Lijnden tot die funktien te verheffen. Gij weet dat de heer van Lijnden in de Tweede Kamer voor Arnhem zitting heeft en een der warmste leden der anti-revolutionnaire partij is.

»Deze vertegenwoordiger uit de Wetgevende Vergadering verwijderen, is den heer Groen van Prinsterer den weg tot de Kamer banen, en de minister van Justitie grondt hierop, naar het schijnt zijn hoop, daar de leydsche kiezers geenszins voornemens schijnen, om de droevige zaak van het ministerie te dienen. Zou men durven veronderstellen, dat de hoofdplaats van Gelderland de zaak zou willen scheiden van die der overgroote meerderheid der natie, en het parlementair mandaat aan den man toevertrouwen, wiens partij zoo ernstig de door het hollandsche volk met zoo veel belangeloosheid verkregen en bevochten vrijheden bedreigt. Inder betwijfelt het, en men ziet met zeker genoegen, hoe het ministerie door deze wanhopige poging zijn zwakheid toont.

»Men vraagt zich in onze staatkundige kringen, hoe de heer Groen er toe kan afdalen om ten speelbal van alle ministerieële intrignes te strekken. De heerschzucht is somtijds een zeer slechte raadgeefster!"

Heden bevat de *Indépendance* weder een hollandsche korrespondentie en wel over de verkiezing te Leiden. Het blad verzekert dat het berigt, als zou de heer van Reenen verklaard hebben zich te Leiden niet verkiesbaar te stellen, niets anders is geweest dan een vroom bedrog; met het doel om de liberale kiezers om den tuin te leiden en op die wijze de ministerieële partij een voordeeltje te bezorgen.

De *Nieuwe Noord-Brabander* deelt in haar Nommer van 15 Julij een belangrijk berigt mede voor het uitwateringskanaal van Grave naar den Amer. Naar het schijnt, schrijft dat blad, zou de nieuwe minister van Binnenlandsche Zaken aan den hoofd ingenieur van Noord Braband geschreven hebben, dat hij onder de onafgedane zaken van zijn departement heeft aangetroffen de quæstie der uitwatering in Noord-Braband van Grave naar den Amer. De ministe verlangt deze zaak tot een einde te brengen, doch aangezien de sluiting van het kanaal St. Andries of het Schansche [illegible] verandering in het beschouwen dezer quæstie kan [illegible] te weeg brengen, heeft de minister na inzage der stukken goedgevonden, den heer hoofdingenieur te vragen, of die digting eene verandering in het ontworpen plan en de daaraan verbonden kosten kan en moet te weeg te weeg brengen en daarvan verslag te geven, opdat de minister in staat gesteld worde, daaromtrent de noodige voordragt aan de Tweede Kamer te doen. Het bestuur van de waterschap voor de uitwatering van Grave naar den Amer heeft ll. Vrijdag eene langdurige bijeenkomst met den heer hoofd ingenieur gehouden, ten einde deze zaak te bespreken en te regelen. De heer hoofd-ingenieur moet getoond hebben de zaak vurig te zijn toegedaan.

De volgende cirkulaire is door de vereeniging *ter bevordering van fabriek- en handwerks-nijverheid in Nederland* te 's Hage gepubliceerd:

Het zal u waarschijnlijk niet onbekend zijn, dat in de maand November des vorigen jaars is opgerigt eene *Association Belge pour la réforme douanière*, door welke vereeniging, op den 22, 23 en 24 September aanstaande te Brussel een europeesch kongres is bijeengeroepen, dat zal beraadslagen over de middelen, door welke de vrijheid van handel tusschen alle beschaafde volken verkregen kan worden.

De strekking dezer vereeniging, alsmede de beweegredenen, die haar deden besluiten tot zamenroeping van een dergelijk kongres, zullen u genoegzaam duidelijk blijken uit de bijgevoegde stukken, welke het hoofdbestuur der vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid u verzoekt wel met de meeste aandacht te willen overwegen en aan een opzettelijk onderzoek te onderwerpen, niet twijfelende of ook gij zult u daarna kunnen vereenigen met het gevoelen van het hoofdbestuur, dat het van groot belang te achten is, dat ook Nederland op dit kongres worde vertegenwoordigd.

Het naauwe verband dat er bestaat tusschen handel en nijverheid, en de overtuiging, dat de nijverheid alleen krachtig bloeijen kan onder het stelsel van vrijen handel, hebben aanleiding gegeven, dat de gedachte van het hoofdbestuur der vereeniging, welke zich meer bepaaldelijk de bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid ten doel stelt, op deze zaak is gevestigd; het hoofdbestuur begreep, dat hoe meer de nijverheid wordt ontslagen van de banden, welke haar belemmeren zich vrijelijk naar alle zijden te ontwikkelen, — hoe meer de slagboomen, die haar nu nog in den weg staan, om te worden wat zij zijn moet, krachtig, sterk, steeds voortstrevende op den eenmaal gebaanden weg van vooruitgang; — hoe meer de nijveren zullen ondervinden, dat ook hun geluk, hun welzijn daardoor wordt bevorderd en hoe meer het pauperisme, dat voornamelijk door vermeerdering van arbeid op het krachtigst kan worden bestreden, zal verminderen en verdrongen zal worden door eene toenemende welvaart des volks.

Het hoofdbestuur vermeende evenwel eerst te moeten onderzoeken, met welk inzigt het in deze bedoelde kongres is bijeengeroepen, en welke onderwerpen men zich voorstelt daarop te behandelen, ten einde daarna te kunnen overwegen, of het ook van belang ware, Nederland daarop vertegenwoordigd te zien; het heeft dit onderzoek in het werk gesteld, en de uitslag daarvan wordt u in de reeds vroeger genoemde stukken aangeboden, waaruit het u zal blijken, dat het kongres zich zal bezig houden met de volgende vragen:

1° »*welke kunstmatige of natuurlijke beletselen, staan* »*de uitbreiding in den weg van de handelsbetrekkingen* »*van het volk, door u vertegenwoordigd?*

2° »*door welke praktische middelen kunnen de beletselen, die in elk land de uitbreiding der handelsbetrekkingen in den weg staan, worden weggenomen en* »*verminderd?"*

De belgische vereeniging roept daartoe op, allen die in staat zijn, door hunne ondervinding of kennis mede te werken tot bereiking van haar doel, en het kongres door hunne denkbeelden, kundigheden of ondervinding voor te lichten, en daardoor meerder licht te verspreiden over de vragen, welke in behandeling zullen worden genomen.

En zou dan nu Nederland daarin achterlijk blijven? Zou Nederland, waarin ten allen tijde het beginsel van handelsvrijheid zoo zeer is gehuldigd, Nederland, dat wel verre, zoo als onlangs door een der redenaars op eene meeting te Huy gehouden, werd genoemd onder de landen, die de impulsie in den laatsten tijd aan de vrijzinnige denkbeelden, in zaken van handel gegeven, gevolgd hebben, integendeel die impulsie gegeven heeft, welke thans door anderen gevolgd wordt, — zou Nederland nu achterblijven, daar, waar het regt heeft, mede te spreken, ten einde dergelijke misvattingen te voorkomen?

Ware het alleen daarom, de eer van Nederland zou eene vertegenwoordiging op dit Kongres vorderen, doch nog meer vereischt zulks het belang, dat ook Nederland als handeldrijvende natie, bij de zaak heeft, hetwelk niet noodig zal zijn hier uit een te zetten; reeds heeft het kongres de toezegging ontvangen, dat het door gedelegeerden van andere landen, en wel voor zoo verre zulks thans reeds bekend is, van Engeland, Spanje en Sardinië zal bijgewoond worden en het hoofdbestuur vermeent, dat Nederland een blijk van belangstelling niet moet onthouden, daar waar sprake is van de bevordering of van de verdediging van vrijen handel en dat wij aldaar niet alleen mogen medespreken, maar zelfs eene eerste plaats mogen innemen.

Het hoofdbestuur heeft daarom besloten, eene oproeping te doen, niet alleen aan alle maatschappijen en vereenigingen, van welken aard ook, die de belangen van handel en nijverheid voorstaan, maar ook aan alle industrielen en mannen van beproefde kundigheden, om de handen ineen te slaan, tot het zenden van afgevaardigden op dit kongres.

Het verzoekt u dus, dit een en ander te willen mededeelen aan allen, die gij vermeent, daartoe te kunnen en te willen medewerken en hen uitteenoodigen tot het houden eener bijeenkomst, op *Maandag den vierden Augustus aanstaande, des voormiddags ten elf ure, in het lokaal het Groot Keizershof te 's Gravenhage*, ten einde aldaar over te gaan, tot het bespreken van de middelen, welke zullen kunnen leiden, om de hierin uiteengezette denkbeelden te verwezenlijken.

Gaarne zou het hoofdbestuur evenwel alvorens van UWEd. wenschen te weten of het zich ook van uwe medewerking, waarop het hoogen prijs stelt, mag verzekerd houden, ten einde deze bijeenkomst niet vruchteloos zij en leiden moge tot het gewenschte doel.

Het hoofdbestuur stelt zich voor inmiddels pogingen aan te wenden, tot het verkrijgen van de stukken, welke door het kongres verlangd worden, doch houdt zich niet te min aanbevolen voor al die inlichtingen, welke UWEd. zoudt kunnen verschaffen en die van invloed zouden kunnen zijn, op de te houden beraadslagingen.

Het hoofdbestuur voornoemd.
De President
B. FORSTNER VAN DAMBENOY.
De Secretaris
HERMANS.

In de Maandag ll. gehoudene zitting van den gemeenteraad heeft de voorzitter aan den Raad medegedeeld, dat de direkteuren der *Vereeniging voor Volksvlijt* bij missive dd. 9 Julij hebben berigt, dat de inschrijving voor een millioen gulden, noodig tot de oprigting van het *Paleis voor volksvlijt* in een dag reeds meer dan volteekend is, dat voor drie vierden van dit bedrag in de stad is ingeschreven, en dat het overige is bijeengebragt in de provinciën, zoodat geen kapitalen van het buitenland noodig zijn geweest. In de missive wordt hulde gebragt aan de belangstelling die Nederlands hoofdstad in deze heeft getoond, en aan de warme deelneming der ingezetenen, die het loffelijk voorbeeld van den gemeenteraad hebben gevolgd. Met herhaalde betuiging van hun erkentelijkheid voor de reeds van den Raad gekregen toezegging van afstand van grond, bevelen direkteuren der *Vereeniging voor volksvlijt* hunne onderneming op nieuw in de ondersteuning van den Raad aan.

De Voorzitter voegt er bij, dat de Raad ongetwijfeld met veel belangstelling en genoegen deze officieële bevestiging zal hebben vernomen van een berigt, dat reeds vroeger ter algemeene kennis is gekomen; dat het *Paleis voor Volksvlijt* in waarheid belooft te worden een sieraad voor deze stad, en dat de voordeelen, die uit deze instelling voor de nijverheid kunnen voortspruiten, den Raad tot pligt maken de grootsche onderneming zoo veel het kan te ondersteunen; dat voordragten daartoe betrekkelijk later aan den Raad zullen worden gedaan, en dat Burg. en Weth. voorstellen, dat de raad hen magtige voorloopig aan de direkteuren voornoemd dank te betuigen voor de gedane mededeeling en voor hunne ijverige pogingen, aangewend ter verkrijging van den aanvankelijk goeden uitslag dezer zaak.

Hoofdkiesdistrikt LEYDEN. Verkiezing van een lid der Staten Generaal in de plaats van den heer Gevers van Endegeest. Uitgebragte geldige stemmen 1779. Volstrekte meerderheid 890. Hebben bekomen de heeren Groen van Prinsterer 763, van Reenen 757, Sikkel Groos 133, Storm van 's Gravensande 96.

Herstemming op 29 dezer tusschen de HH. Mr. G. Groen van Prinsterer en Mr. G. C. J. van Reenen.

Op denzelfden dag zal te Leyden, blijkens ministerieele resolutie, eene nieuwe verkiezing plaats hebben ter vervulling der vakature, ontstaan door het aftreden van den Heer Gevers van Endegeest (van nu tot het bijeenkomen der Kamer in September e. k.)

De Opper-Ceremoniemeester maakt bekend, dat het Hof den rouw zal aannemen, wegens het overlijden van Hare koninklijke Hoogheid Mevrouw de Hertogin Paulina Frederika Maria douairière van Nassau, geboren Prinses van Wurtemberg, voor den tijd van vier weken, te weten drie weken den middelbaren, en acht dagen den ligten rouw, ingaande op heden.

Bij Z. M. besluit is de heer C. Teves te Harlingen erkend

als vice-konzul der vrije en handel-zeestad Lubeck, voor de provincie Friesland en de eilanden Terschelling Ameland en Schiermonnikoog.

— Z. M. heeft benoemd tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw den heer Dr. A. de Vries te Haarlem, lid der hoofdkommissie, belast met het oprigten van een metalen standbeeld ter eere van Lourens Janszoon Coster; tot ridders dier orde, de HH. Mr. L. Metman, te 's Gravenhage, voorzitter van gemelde kommissie en A. D. Schinkel, te 's Gravenhage, lid van dezelfde kommissie; tot ridder van de orde van de Eikenkroon den heer J. J. F. Noordziek, te 's Gravenhage, sekretaris van meergemelde kommissie.

Gisteren is alhier aangekomen en aan *Brak's Doelen Hotel* afgestapt, Z. K. H. prins Oscar van Zweden met talrijk gevolg.

'S GRAVENHAGE, 15 Julij. Gisteren zijn bij het pruissische gezantschap alhier, telegrafische depêches uit Berlijn ontvangen, die allen naar Scheveningen werden gebragt, alwaar de baron von Manteuffel de baden gebruikt. Heden morgen ten 10 ure is die minister uit de rezidentie naar Antwerpen vertrokken, om van daar de reis naar Berlijn voort te zetten.

HAARLEM, 15 Julij. Het feest werd door het luiden der klokken aangekondigd. Ten 12 ure had de opening plaats van de *typografische tentoonstelling* van wege de boekhandelaars vereeniging *Lourens Janszoon Coster*. De kommissie voor de tentoonstelling, bestaande uit de heeren mr. de Enschedé, A. J. Kruseman en V. Loosjes, heeft zich van hare moeijelijke en veelomvattende taak op een verdienstelijke wijze gekweten. Van de zijde der bestuurderen van Teylers stichting, van de heeren Enschedé, van de stad Haarlem, van de zijde der Hooge Regering en van de bestuurderen der koninklijke boekverzamelingen is zij in die taak op de meest gewenschte wijze ondersteund geworden. De heer F. Muller heeft aan de kommissie de belangrijkste werken, die zich in de hier te lande aanwezige bibliotheken bevinden, en betrekking hebben op de geschiedenis der boekdrukkunst, aangewezen en met de meeste vrijgevigheid zijne eigene boekverzameling daarvoor beschikbaar gesteld. Een vlugtige inzage van den katalogus doet zien, dat de kommissie getracht heeft tot verwezenlijking van het beoogde doel het noodzakelijke met het praktisch-nuttige te vereenigen, en hoe veel reden zij heeft om zich te verheugen over den bijval, dien zij van zoo vele zijden heeft ondervonden. De katalogus bevat 781 nommers.

De expositie, die in de zalen van de stadsschool aan de Smalle Oudegracht gehouden wordt, bevat op de benedenzaal: 1°. Eene reeks van de voornaamste *Costeriana* en de nederlandsche *incunabelen* (overblijfselen van Costers drukpers en voortbrengselen der drukkunst van zijne eerste navolgers hier te lande), waaronder de beroemde verzameling, berustende op het stedelijk archief die van de hh. Enschedé & Zonen, en eenige belangrijke bijdagen uit de koninklijke bibliotheek en verschillende bijzondere boekerijen. 2°. Merkwaardige nederlandsche boekwerken van de 16e, 17e en 18e eeuw, voornamelijk ontleend aan de prachtige boekerij van Teylers stichting (daartoe voor deze bijzondere gelegenheid afgestaan door de welwillendheid van hh. direkteuren), aan de bibliotheeken der stad en der heeren Enschedé, en wijders door de krachtige ondersteuning van onderscheidene inzenders bijeengebragt, tot een historisch overzigt over voortbrengselen der vaderlandsche drukkunst. 3°. Eene verzameling van drukwerken der 19de eeuw waaronder velerlei inzendingen der voornaamste uitgaven van den lateren tijd; en 4°. Proeven van typografie, plaatdruk, lythografie, bindwerk enz., als produkten der hedendaagsche nijverheid. — In de bovenzaal: 1°. Eene volledige werkplaats met het voornaamste wat tot de tegenwoordige boekdrukkunst behoort, bestuurd door haarlemsche werklieden; eene praktische proeve van lettergieterij, zetten, drukkerij op de gewone snelpersen, steendrukkerij en binderij. 2°. Werktuigen van allerlei aard in verband tot typografie. Onder deze verdienen de aandacht de verschillende modellen, ingezonden door de fabrikanten.

Uit verschillende plaatsen zijn een aantal van keurige en hoogst zeldzame werken ingekomen. Onder diegenen, die bijdragen hebben ingezonden, telt men: de stad Haarlem, Teylers stichting, de koninklijke bibliotheek, de heeren Enschedé van Haarlem, F. Muller van Amsterdam, Bodel Nyenhuis van Leiden, Schinkel, Nijhoff en Jacob van 's Hage, dr. A. de Vries van Haarlem, het nederlandsch bijbelgenootschap, de heeren Kruseman van Haarlem, de Erven Loosjes id., Erven Bohn id., de bibliotheken van Deventer en Groningen, W. Eekhoff van Leeuwarden, Lurasco, Buffa, Westerman, van Tyen, Spin & Zoon, Erven H. van Munster, Jager, Binger & Zonen, Metzler & Basting, Weytingh & van der Haart, Schleyer, van Kampen, van Kesteren, J. H. v. Rossem, J. C. Sepp, J. B. de Mesquita, D. Proops Jzn., J. J. Wijsmuller van Amsterdam, P. Schuitemaker van Purmerende, Melder van Utrecht, Sijthoff van Leiden, Thieme van Zutphen, Wijt & Zoon van Rotterdam, Oomkens van Groningen, enz. (*Amst. Ct.*)

APELDOORN, 14 Julij. Heden namiddag ten 5½ ure stapte aan het paleis des Konings af, Z. K. H. de prins Oscar van Zweden met HD. gevolg; na het middagmaal bij Z. M. den Koning te hebben gebruikt, is Z. K. H. ten 9 ure weder vertrokken.

KRALINGEN, 14 Julij. Met genoegen mogen wij berigten, dat Z. D. H. de Bisschop van Haarlem van zijne reis naar Zeeland, in welk gedeelte Z. D. H. vergezeld door den Zeer Eerw. heer H. Tomas, deken van Middelburg, zijn herderlijk bezoek heeft gehouden en het H. Sakrament des Vormsels heeft toegediend, heden avond alhier welvarend aangekomen, bij den Zeer Eerw. heer G. G. Bogaerts, deken van Rotterdam is afgestapt, vergezeld door Z. Eerw., om den 15den dezer de reis voort te zetten naar het eiland Overflakkee en in het laatste gedeelte van het uitgestrekte dekenaat Rotterdam kerkvisitatie te houden en het H. Sacrament des Vormsels toe te dienen. Z. D. H. zal het bovengenoemde verrigten den 15 te Middelharnas, den 16e te Oudekonge en Ooltgensplaat den 17e te Roore en Oud-Beijerland, den 18e te Schiedam en den 19e te Delfshaven en Overschie.

Groot is het verlangen naar de komst van Z. D. H., wijl sedert Mgr. de baron van Wijkersloot roemrijker gedachtenis zich aldaar geen bisschop vertoond had.

NIEUWE DIEP, 14 Julij. Naar wij vernemen zijn de beide hier ter reede liggende oorlogsfregatten, Doggersbank en de Ruijter, bestemd voor een korten kruistogt in de Oostzee; de zeiltog zou zijn bepaald op den 1sten Augustus, bij goede gelegenheid.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad:*

MADRID, 15 Julij. Nadat de worsteling geruimen tijd had voortgeduurd, heeft men eene wapenschorsing weten tot stand te brengen. Het is niet waar, dat de republiek zoude zijn uitgeroepen. De Koningin is door de troepen en de nationale garde goed ontvangen.

Den 16den des avonds. De insurrectie is gedempt; het gouvernement heeft een nieuwe municipaliteit benoemd. Het schiereiland is in staat van beleg verklaard.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Julij. Men verwacht Keizer Napoleon niet eerder terug dan tegen den 25 tot de 30ste.

Ondanks Z. M. verwijdering en die zijner ministers, 't geen natuurlijk een stilstand in de politiek veroorzaakt wilde men hier gisteren weten, dat er een minder goede verstandhouding tusschen de kabinetten van Parijs en Weenen heerschte dan men wel gelooft, en dat het laatste terugkeerde tot de bedoelingen van Rusland, Engeland en Pruissen, ten aanzien der Donau-Vorstendommen. De drie mogendheden willen, gelijk bekend is, dat aan den wensch der Moldau-Walaksche bevolkingen voldaan worde, om de vorstendommen tot éénen Staat te vereenigen. Oostenrijk en Turkije verzetten zich tegen dien wensch. Frankrijk, aanvankelijk ten voordeele dier vereeniging geneigd, zou, heeft men gezegd, tot Oostenrijk eene toenadering hebben gedaan. En heden verzekert men dat het van zijn eerste denkbeeld afgaat en besloten heeft met Engeland, Rusland en Pruissen, tot de oprigting van een nieuwen Staat, althans — waaraan niet te twijfelen is — de betrokkene bevolkingen dit wenschen.

— Maarschalk Pelissier is te Konstantinopel aangekomen. De Sultan zal prachtige feesten ter zijner eer geven. Het bevestigt zich dat het plan der grensscheiding, te Parijs voor Bessarabie, vastgesteld onuitvoerlijk wordt bevonden. De kommissie zal twee andere plannen voorstellen.

— De sedert eenige dagen voorziene ministerieële wijzigingen zijn in Spanje verwezenlijkt, en, gelijk verwacht werd, heeft maarschalk O'Donnel, boven den hertog der Overwinning den voorrang verkregen. De zoo lang Espartero ontzien te hebben, als hij meende dat hij hem noodig had, scheidt hij zich van hem nu hij zich meester van den toestand waant.

Onder de verschillende meeningen die in omloop zijn over de ministerieële wijziging, zegt men dat Espartero zou geweigerd hebben zijne goedkeuring te geven aan zekere door maarschalk O'Donnell voorgestelde krachtige maatregelen, en hij daarom zijne demissie heeft genomen.

Daar de hertog der overwinning en de overige leden van den raad, die des maarschalks voorbeeld hebben gevolgd, hun ontslag hebben aangeboden, zoo heeft de Koningin den gewezen minister van oorlog belast met de zamenstelling van een nieuw kabinet.

Volgens een andere lezing zou Espartero, den heer Escosura hebben willen handhaven, tegen den maarschalk O'Donnel, die de demissie van dien heer gevraagd had; en een kenze moetende gedaan worden tusschen den graaf de Lucena en den hertog der Overwinning zou de koningin, schoon met leedwezen den maarschalk O'Donnel gekozen hebben.

Het gerucht wordt verspreid dat, in geval er in het Schiereiland grootere verwikkelingen mogten ontstaan, de Keizer van Frankrijk aan Koningin Isabella eene gewapende interventie zou hebben beloofd.

— Men schrijft uit St. Petersburg, dat het gouvernement zich ijverig met hervormingen van het financieel stelsel bezig houdt, ook met de herziening der tarieven en de reorganizatie van het leger en de vloot. Het systeem van militaire kolonizatie zou tot aan de aziatische grenzen worden uitgestrekt, en de dienst van Siberië af tot aan den Donau door Kozakken worden waargenomen.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Julij. In de beide huizen is de italiaansche quaestie besproken; wat uit de debatten daaromtrent gevoerd gebleken is, zou de Koning van Napels stellig geweigerd hebben eenig acht te geven op de aanmerking der zeemogendheden en tot hiertoe zou de zaak daar bij gebleven zijn. Ten aanzien van den inwendigen toestand der pauselijke Staten is niets bepaalds gezegd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Julij.

GETROUWD (10 Julij): P. Saakes Jr., van Haarlem, met A. M. G. Gräve.

BEVALLEN (13 Julij): A. Lambert, geb. Fentsz, Z. — (14 Julij): T. Salomons, geb Coblentz, Z.

OVERLEDEN (14 Julij): J. F. A. M. Bruning, 18 m.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		15 JULIJ 4½ u. gebl.	16 JULIJ 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		64½	64 1/16	a	64½	64½
Dito Dito	3	75 15/16	75⅞		75 15/16	75 15/16
Dito Dito	4	94 13/16	94¾		94⅞	94⅞
O. I. Leening 1844	4	94½	94 7/16			
Amortisatie	3½		90½			
Handel-Maatschappij	4½	129½	128½			
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	100				
Dito Hollandsche dito						
Obligatiën	4½					
Maatschappij van Weld.	4					
Aand. Ned. Bank						
België, Certifikaten	2½					
Dito *Rothschild*	2½	51⅞	51⅞			
Frankrijk, Obligatiën	3					
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23⅞	23⅛		23⅝	23 5/16
Nieuwe	3	45½				
Binnenlandsche	3	38 7/16	37⅞		38⅛	38 1/16
Cert. Coup. Sp. Com.		6⅛	5 13/16		6	
Amortisable Schuld		6⅞	6¾		6 13/16	
Portugal, te Londen	3	45	44⅞		44 15/16	
Dito Uitgestelde						
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	103⅞	103¾		103⅞	
Dito A[d]. 1828—1829	5	102⅝	102⅝			
Negot. 1831 en 1833	5					
Nieuwe Engelsche	4½	96⅝	96 13/16			
Negot. 1840	4	87	86⅝			
Dito *Stieglitz*	4	86⅝	86½			
Dito Nieuwe	4					
Certifikaten te Hamburg	5					
Inschr. op 't Grootboek	6					
Dito Certifikaten	6	66½	65¾		66	65⅞
Polen, Obligatiën	4	80⅛	79¾			
Aandeelen 1835		155				
Oostenrijk, Metalliek	5	79 1/16	78 11/16		78⅞	78⅞
Dito Nationale	5	80½	80¼		80⅜	80 5/16
Dito 1847	2½	40 1/16	40 25/16			
Dito 1851 en 1852	2½	40 1/16	40 13/16			
Dito Nieuwe	5	86⅜	86¼		86½	86⅜
Dito 1854	5	86⅜	86¼		86½	86⅜
Weener Bank	5	82⅛	82		82⅛	
Dito	4	65⅛	65¼			
Aand. met Loting fl. 250						
Nieuwe dito 1854						
Pruiss. Aand. 1854	3½					
Amerika, Bank-Aktien Cert.						
Dito Orig.						
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5					
Sardinië, te Londen	5					
Denemarken, dito	3		101			
Louisiana, te Londen	5		101			
Brazilië	5					
Dito 1843	5					
Mexiko, te Londen £ 100	3	22 9/16	22½		22 9/16	
Dito Onbepaalde	3	22 9/16	22½		22 9/16	
Peru	4½					
Grenada, dito à £ 100	2½		18⅝			
Dito Uitgestelde			7 5/16			
Equador		14⅜				
Venezuela, te Londen	4½		28⅝			
Dito Uitgestelde	1½					
Grieken, Bl. à £ 100	5		6½		6 15/16	

5 pc. Stieglitz 94⅜, 7/16, ½; 6 pc. Serie 95½, ⅝, ¾; Braz. £ 200 98½; Grenada onb. 18⅝; Venezuela onb. 28⅝; Grieken onb. 6½, 9/16.

Handel en variatie waren heden van weinig beteekenis.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅞		Livorno	2/m	f 39⅛
»	zigt	» 56⅛		Napels		» 87
Bordeaux	2/m.	» 55⅞		Petersburg		» 1,84
»	zigt	» 55¾		Weenen	6 w.	» 84½
Madrid	3/m.	» 245		Augsburg		» 85¼
Cadix	»	» 243		Frankfort		» 99
Seville	»	» 242		Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 242		»	zigt	» 35½
Lissabon	»	» 41½		Londen	2/m.	» 11,75
Porto	»	» 41½		»	zigt	» 11,82½
Genua	2/m.	» 45¾		Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 55¼, Obligatiën 2 pc. ..; id. 4½ pc. 97⅝; Spanje 1 3 pc. 23 1/16, Binnenl. 3 pc. 38¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 83; id. Nat. 5 pc. 84½.

PARIJS, 15 Julij. Fransche 4½ pc. 93.75; 3 pc. 71.30; 3 pc. Spanje —; id. 1¼ pc —; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 87½.

LONDEN, 15 Julij. Cons. 95¾; Spanje buit. 3 pc. 45; id. 1¼ pc. 23½; Comité-Bew. 6; Pass. 6¾; Rusl. 5 pc. 111½; id. 4½ pc. 98; Holl. 4 pc. 96½; id. 2½ pc. 66¼; Sard 5 pc. 92½; Braz. 101½; Peru 4½ pc. 81½; Gren. uitg. 7¼; id. werk. 19¼; Mexiko 3 pc. 24; Portugal 4 pc. 45; Ecuador —; Grieken (blaauwe) —; Turkije —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 15 Julij. Met. 5 pc. 84; id. 4½ pc. 74; Bank-Aktiën 1110; Credit Anst. 385; Wissel op Londen 10.02½, Amst. —; Parijs 119⅜; Goud —; Zilver 3.

BERLIJN, 15 Julij. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 110½; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 22¼. Parijs 80¹/₆; Amst. 143½; Weenen 107⅛; Petersburg —.

HAMBURG, 16 Julij. Spanje 1¼ pc. 37½; id. 3 pc. 22⅜; Rusl. 5 pc. 104; 3 pc. Mexikanen 13; 5 pc. Sardinië 93, Wissel op Londen 3/m. 13 2½; id. kort 13.4⅝; Amst. 36.35.

FRANKFORT, 15 Julij. 5 pc. Met. 82⅛; 1 pc. Spanje binnenl. 24 1/16; id. 3 pc. 38½; Wissel op Londen 3/m 118¾; Parijs 93⅞. Weenen 117½; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 16 Julij.

Tarwe en Rogge in één doen met weinig handel, verkocht van Tarwe: 127 ℔ o. b. Pools. *f* 590; 126℔ o. en n. dito *f* 570; 126 ℔ Rijn *f* 460; 125 ℔ b. Eider *f* 490; 123 Vriessche *f* 485 aan de Zaan; 134 ℔ Kubanka *f* 445; 123 4 Egypt. *f* 260.

Van Rogge: 126 ℔ o. Rostocker *f* 340; 119 ℔ o. Pruiss. *f* 304; 122 ℔ j. Holst. *f* 297; 120, 121 ℔ Donau *f* 296, 300; 116 ℔ n. Inlandsche *f* 290; 117 ℔ n. Petersburger *f* 295.

Garst iets lager: 111, 113 ℔ *f* 242, 250.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in Sept., Oct. en Nov. *f* 85½; *Lijnzaad* flaauw: 107/8 ℔ Riga *f* 295; 110 ℔ Petersb. *f* 340. *Raapolie* op 6/w. *f* 51¼; Vliegend *f* 50; 1° Sept. *f* 49, ¼; Oct. *f* 48½, 9; Nov. *f* 48½, ¾; Dec. *f* 48¾, ½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 39¾; Vliegend *f* 38½; 1°. Sept. *f* 36¾; Oct *f* 05¾; Nov. 35½; Dec *f* 35. *Hennepoli* op 6/w. *f* 47½. *Raapkoeken* per 1040 st. 92, 95. *Lijnkoeken* per 104 st. 9, 13.

ANTWERPEN, 15 Julij. *Granen.* Tarwe gesouteneerd doch met weinig handel. In Amer. Rogge is veel gedaan a *f* 11½. De markt is kalmer. — *Talk* *f* 33. Van *Cocos-olie* gingen 6000 k. — Van *Harst* zijn 200 v. bruine Amer geplaatst. — *Suiker* steeds hooger en 250 k. Havana per *Nulco San Francisco* afgedaan.

— 16 Julij. Van *Koffij* zijn 866 b. St -Domingo afgedaan. — In *Granen* is niets omgegaan. — *Rijst* gesouteneerd met eenige vraag. Van gepeld Rangoon zijn 1000 b. a *f* 8¼ en 400 b. gepeld Larong tot geh. prijs afgedaan — *Suiker* gesouteneerd doch niets omgegaan.

LONDEN, 14 Julij. *Suiker.* Zeilende partijen op nieuw hooger en met vraag. Verkocht 2000 k. blond Havana № 12, zeilend per *Mary Ellen* a 35 s. 6 d. voor Trieste, eene lading 4000 k. d° a 33 s, voor Plijmouth, 2 ladingen Manilla zeilend, eene a 1000 ton a 28 s. 3 d. E, de andere 500 ton a 28 s. 6 d. en in loco 4000 zak Manilia a 32 s. 3 d. en 4000 zak Fernambuk a 43 s. 6 d. Voorraad in loco 60,000 ton tegen 57,250 ton in 1855. — *Koffij* vast. Native Ceylon 51 s. 6 d. voor goed ord.. Afgedaan eene lading 3800 b. good first Rio zeilend a 41 s. 6 d. voor de Middell. Zee en 850 b. Port au Prince voor id. id. a 52 s. 5 d. Men zegt ook nog dat 4800 b. Rio voor de Oostzee a 47 s. genomen zijn. *Rijst* Zaturdag was de vraag levendiger en de prijzen hooger. Men heeft verkocht 5000 b. Rangoon a 9 s. 6 d., 5000 b. Bengaal good blank midd. 12 s. 9 d. en Ballam 9 s. 6 d. 6 d. a 9 s. 9 d. Eene lading van 750 ton Bassein op de kust bedong 9 s. 6 d., heden is de markt vast, 600 b. Ballam haalden 9 s. 9 d. — *Peper* ca. 400 b. Penang gingen a 4⅞ a 4⅞ voor middling af. — *Salpeter* onveranderd. — *Indigo* ging hoog af. Van 2186 k zijn 523 verkocht, 704 terug gekocht en 941 opgehouden. — *Lijnolie* geannimeerd 36 s. Colzaad vast 50 a 54 s.

— 15 Julij *Suiker* kalm Gisteren afgedaan 5000 zak Fernambuk in loco a 43 s. 6 d. Heden verkocht 200 ton goede Clayed Manilla 46 s. 6 d. en 5000 zak middel bruin a 46 s.; 3000 zak Mauritius van 47 s. 6 d. a 48 s. en 400 zak blank Benares van 49 s. 6 d. a 50 s. Eene lading van 1900 zak bruin Fernambuck zeilend per *Eliza* is voor Antwerpen genomen. Geraffineerd vast op 57 s. 6 d. — *Koffij* vast. Gisteren namiddag is eene lading 2838 b. Rio, ordinary first voor de Middell Zee a 41 s. 6 d. genomen. — *Thee* flaauw, van 14000 pak in veiling zijn slechts 1300 pak tot vorige prijzen verkocht. — *Rijst* kalm maar vast. Gisteren zijn nog afgedaan 1100 v. Rangoon zeilend a 10 s. 3 d. en eene lading Arracan Necransee a 10 s. 5 d oude kondities. *Indigo* onveranderd; 1687 k. passeerden den hamer waarvan 455 verkocht, 1062 opgehouden en 180 terug gekocht. — *Talk* flaauw en lager. In loco 52 s. — *Lijnolie* vast. — *Boter* met matige vraag voor vreemde soorten Friessche, Holsteinsche, Zwolsche en Kielsche 95 s en 100 s. en andere holl. soorten 74 a 92 s

AVIGNON, 13 Julij. *Meekrap* geannimeerd. Oude fs. 46 a 47; Nieuwe 42 a 43; gemalen rosé 56 a 57, paluds 63 a 61.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 13 Julij. Joon, Anna Christina, Batavia. — 15 Julij. Doornbos, Alida Wilhelmina, Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 14 Julij. Kerkhoven, Doggersbank, en Kooy, Pollux, beide Batavia. - Ouwehand, Willem de Clercq, Soerabaya. - Ruyl, Diligentia, Montevideo. - Stam, Activo, en Blokziel, Handel, beide Curaçao. — 15 Julij. Tjakkes, Curaçao, Curaçao.

Advertentiën.

GETROUWD: Mr. F. TH. WESTERWOUDT
en
L. W. P. A. BRUYNEN.

AMSTERDAM, 17 Julij 1856. (2342)

(2337) Heden beviel van een *ZOON*, M. BERTELS, geliefde Echtgenoot van
J. VAN BUUREN,
Kostschoolhouder.
BODEGRAVEN,
den 14 Julij 1855.

(2335) Heden overleed na een langdurig lijden, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van ruim 18 jaren, mijn zeer geliefde Zoon, WALTHERUS ADRIANUS JOANNES VAN HERTUM, in leven Student aan het Seminarie Hageveld bij Voorhout.
Wed. J. VAN HERTUM,
geb. CEELEN.
AMSTERDAM,
14 Julij 1856.

Onderwijs.

Op een **R. C. KOSTSCHOOL voor Jonge Heeren**, in eene der steden van Gelderland, bestaat tegen September e. k. gelegenheid tot plaatsing van twee **LEERLINGEN**, het kost- en leergeld is *f* 130. Reflecteerenden gelieven zich *franco* te adresseren onder letter A. Z. aan den Boekh. B. LENFRING, Haarlemmerdijk te Amsterdam. (2334)

(2338) Een **R. K. Genees-, Heel en Verloskundige**, die de gunstigste bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag kan aanbrengen, wenscht om familie aangelegenheden zich te verplaatsen. Gemeentebesturen of partikulieren, die eene plaats aangeven kunnen, daartoe geschikt, worden verzocht zich met *franco* brieven te adresseren Bureau van *de Tijd*, N. H. Courant, sub letter X. X.

Een besluit van het keizerlijk hof van Dyon, in dato 17 Augustus 1854, heeft op advies van de Heeren Chevalier en O. Henry, leden der Keizerlijke Akademie van Geneeskunde en van den Heer Lassaigne, Professor in de Scheikunde aan de school te Alfort, welke door gemelde Akademie als deskundigen benoemd waren om een scheikundig onderzoek in te stellen, het Elixer van GUILLIÉ, *bereid door* PAUL GAGE, *verklaard te zijn een voortreffelijk geneesmiddel; steeds regelmatig in zijne werking, waarvan de verkoop, als zijnde het geen geheim middel, moest worden toegelaten.*
Het Hof van Rouen heeft hetzelfde besluit genomen.
In Pruissen is de verkoop van het Elixer GUILLIÉ *in de geheele monarchie veroorloofd.*

ELIXER VAN Dr. **GUILLIÉ** Het eenige oorspronkelijke bereid door **PAUL GAGE**

Te Parijs, rue de Grenelle-Saint-Germain, n° 13.

Te Amsterdam, Verkoophuis, en de bekende Dépôts in de andere steden.
" H. H. ULOTH, Apothekr.
" **Rotterdam**, F. E. VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.

Uittreksel uit het werkje *Verhandeling over den oorsprong der Slijmaandoeningen*, de ziekten welke daaruit voorkomen en de middelen ter bestrijding, welke men zelf kan aanwenden door het werkzame *„Elixer tonique anti-glaireux"* van
Dokter GUILLIÉ bereid door **PAUL GAGE.**

De ouden, welke andere benamingen bezigden voor slijm, als zinkingstoffen, koude vochten etc. beschreven het als een kleverig, taai vocht, hetwelk afgescheiden en gevonden wordt op de oppervlakte der slijmvliezen, om ze te bevochtigen en hunne werking te bevorderen.

Vele oorzaken loopen te zamen, om dit vocht in hoedanigheid en hoeveelheid te wijzigen, en niemand zal er aan twijfelen, dat eene onmatige afscheiding hoogst nadeelig moet werken op onze werktuigen en hunne verrigtingen, welke voor het leven van zoo groot belang zijn, zoo als de spijsvertering en de bloedsomloop, de verrigtingen van hart en longen, van maag, ingewanden en blaas, van lever en milt, van de klier- en watervaatstelsels, enz. enz.

Het zal ons niet moeijelijk vallen aan een ieder duidelijk te maken hoe nuttig het *„Elixer van Guillié"* is, door eenige van die aandoeningen op te noemen, waar het nog hulp bragt toen de kunst uitgeput was en alle hoop verloren scheen.

Aamborstigheid, zinkings, kinkhoest, verkoudheid, kramphoest, ontsteking in de borst, enz. enz. — In het algemeen zijn al deze aandoeningen het gevolg van de ophooping eener taaije, dikke, scherpe, kleverige slijm op de oppervlakte der vliezen van longen en luchtbuizen, tengevolge van ontsteking in die ligchaamsdeelen.

De luchtpijpen zijn verstopt, de lucht kan niet in de longen treden en dus is de ademhaling belemmerd. De natuur tracht de taaije slijm uit te drijven door hoest, welke hoe langer hoe heviger en eindelijk [illegible] door middel van het **„Elixer van Guillié."**

Beroerte, verlamming. — In de hersenen bevinden zich tallooze bloed- en watervaten. Zij zijn omgeven door hunne slijmvliezen, welke eene slijmachtige stof afscheiden, dienende ter bevochtiging der hersenen.

Zoodra nu door deze of gene oorzaak er een ontstekingachtige toestand geboren wordt in deze bloed- of watervaten of in de slijmvliezen, wordt de slijm in te groote hoeveelheid afgescheiden, **zij stort zich uit** in de hersenen en **beroerte** of **verlamming** is er het onvermijdelijke gevolg van.

Er bestaat slechts een middel om dit te voorkomen: men moet *voor*, *gedurende* en *na* **de uitstorting** der slijm het *„Elixer van Guillié"* gebruiken, ten einde eene afleiding op de ingewanden te bewerken, en de opslorping te bevorderen.

Gal, galziekten, gele koorts, geelzucht, slechte spijsvertering, cholera, enz. — Is de lever door eene aanmerkelijke ontsteking aangetast, dan breidt zich deze ontsteking weldra uit over maag, milt en ingewanden, daar de gal in te groote hoeveelheid wordt afgescheiden, en zich in dezen uitstort. Er ontstaat door deze ontsteking en tengevolge daarvan eene ware ettervergiftiging; geelzucht, gele koorts, rotkoortsen, galkoorts, moeraskoortsen, cholera en verpestende ziekten verspreiden zich onder de menschen, galsteenen ontstaan er in de galblaas, enz. enz.

Om deze kwalen voor te komen, is het zeer doelmatig, de gal af te drijven naar mate zij zich vormt, hetgeen het geschiktste kan geschieden door het **„Elixer van Guillié,"** bereid door **Paul Gage,** welke bij hare zacht purgerende eigenschappen versterkende en zuiverende hoedanigheden voegt.

Slijmvloed van de blaas. — Wanneer de urine slijmig is en daardoor troebel, soms taai, kleverig, ja zelfs met een roode brij vermengd, of met eene vette, draderige zelfstandigheid, dan worden de wanden der blaas door die zelfstandigheid geprikkeld, en er ontstaat slijmvloed van de blaas. — De slijm af te voeren en daardoor te verhinderen dat zij zich in de blaas afzet is het eenige middel, om deze aandoening te voorkomen, en dit geschiedt onfeilbaar door het **Elixer van Guillié,** bereid door **Paul Gage.**

Jicht en Rheumatiek. — Deze beide hevige ziekten worden veroorzaakt door een scherpe, taaije slijm, welke zich geplaatst heeft op de gewrichts-beurzen en de peesscheden (*aponevroses*), welke de geledingen en de spieren omgeven.

Weet men de oorzaak eener kwaal, dan is het niet moeijelijk daarvoor het geneesmiddel te vinden. Het **Elixer van Guillié** is ook hier wederom het beste geneesmiddel om spoedig, zeker en duurzaam te genezen. Door het **Electro-magnetische Weefsel** wordt de genezing buitengewoon ondersteund.

(Wij zouden hier nog veel, zeer veel over de slijmziekten kunnen bijvoegen, en allen opnoemen, maar wij willen liever den lezer verwijzen naar het boekske, hetwelk bij elk fleschje Elixer, gratis wordt afgeleverd.

Elk fleschje gaat vergezeld van het werkje getiteld: *Verhandeling over de Slijmziekten*, waarvan zoowel in Parijs als in het buitenland behoorlijke legalisatie geschied is, om daardoor aan schrijvers en uitgevers het eigendomsregt te verzekeren; het is in alle Europesche talen vertaald, en die fleschjes waarbij zich deze brochure niet bevindt, moeten als nagemaakt geweigerd worden. Prijs van elk fleschje *f* 1.75.

BELANGRIJK BERIGT: In vele Apotheken wordt een Elixer verkocht dat voor dat van Guillié doorgaat, en reeds de nadeeligste gevolgen heeft uitgeoefend. Het Publiek wordt opmerkzaam gemaakt dat geene flesschen als echt beschouwd kunnen worden, dan die op de kurk met een in rood gedrukt fabriekmerk voorzien zijn, benevens de eigenhandige handteekening van **Paul Gage.**

ELECTRO-MAGNETISCH WEEFSEL GOEDGEKEURD DOOR DE ACADEMIE VAN GENEESKUNDE.

Dit weefsel is zijne werking verschuldigd aan de voltaische bestanddeelen, welke onder den vorm van een hoogst fijn verdeeld poeder daarin voorkomen. Zijne werking op de huid is zeer krachtig. Het verwekt een overvloedig zweet en vaak een hoogst weldadigen uitslag.

Dit weefsel is zoo vast dat het oneindig gebruikt kan worden en bijgevolg vrij beter koop is dan al die zoogenaamde chemische papieren waarvan de werking naauw merkbaar is en welke het ligchaam en de kleederen vuil maken. Alle geneeskundigen, welke er gebruik van gemaakt hebben moeten erkennen dat al wat voortkomt of gewijzigd wordt door eene opwekking van het huidweefsel, daardoor zeer dikwijls genezen en altijd stellig dragelijk gemaakt wordt. Het is dus nuttig in alle *Jichten, Rheumatische pijnen, in alle Zenuw-pijnen zoo als scheele hoofdpijn, waterzuchtige en weiachtige zwellingen ontsteking der longen en van het ribbenvlies (Pleuris).*

Alle geneeskundige dagbladen in Parijs bevelen het aan.

Prijs *f* 3 en 5½.

Aan hetzelfde adres zijn te bekomen de **Gomtaf** van **Paul Gage**, voor de grondige genezing van likdoorns, eksteroogen, eelthielen, verhardingen enz. Eene twintigjarige ervaring bewijst daarvan de onfeilbare werking. Prijs *f* 1.

Dr. Franck's Gezondheidspillen. Deze zijn heilzaam tegen maagkwalen, slijm enz.; zij zijn windbrekend, genezen verstoppingen, herstellen de gestoorde spijsvertering en doen melancholie, hypochondrie en zenuwachtige toevallen verdwijnen. Prijs *f* 0.75.

Baume Antihémorrhoïdal; het gebruik is in eene kleine verhandeling door Dr. Guillié Pag. 40 en 41 aangegeven. Prijs *f* 2.50.

(2278)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.